

SIKKERHETS DATABLAD

Denka CSA 20

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 20.09.2018

Revisjonsdato 20.09.2018

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliet navn Denka CSA 20

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliet bruksområde Hurtigherdende, hydraulisk bindemiddel for sementbaserte systemer. All annen bruk frarådes.

Bruk det frarådes mot Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn PERMAKEM AS

Besøksadresse Haralds vei 12

Postadresse Postboks 225

Postnr. 1471

Poststed LØRENSKOG

Land Norway

Telefon 67979600

E-post office@permakem.no

Hjemmeside www.permakem.no

Org. nr. NO963279396MVA

Kontaktperson Arnfinn Braathen - Mobil 906 79 916
Arnfinn@Permakem.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	<p>Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen</p> <p>Telefon: 110 Beskrivelse: Brannvesenet</p> <p>Telefon: 112 Beskrivelse: Politiet</p> <p>Telefon: 113 Beskrivelse: Medisinsk nødhjelp</p>
Identifikasjon, kommentarer	Døgnåpne tjenester.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	<p>Skin Irrit. 2; H315</p> <p>Eye Dam. 1; H318</p> <p>STOT SE 3; H335</p>
Tilleggsinformasjon om klassifisering	Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Kalsiumoksid 50 -54
Varselord	Fare
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Sikkerhetssetninger	P261 Unngå innånding av støv / røyk / gass / tåke / damp / aerosoler. P264 Vask hendene grundig etter bruk. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp. P403+P233 Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket. P501 Innhold / beholder leveres til godkjent mottak.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.
Andre farer	Ingen andre farer er kjent.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Kalsiumoksid	CAS-nr.: 1305-78-8 EC-nr.: 215-138-9 REACH reg. nr.: 01-2119475325-36-xxxx	Skin Irrit. 2; H315; Eye Dam. 1; H318; STOT SE 3; H335;	50 -54
Beskrivelse av blandingen	Innholdsstoffene i produktet - klinker - er fremstilt av kalsiumoksid, kalsiumsulfat og kalsiumaluminat sulfat. Sementklinker er unntatt fra registrering i henhold til bestemmelsen i artikkel 2 (7) (b) og vedlegg V i REACH.		
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for full tekst av klassifisering (1272/2008/EC)		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Kontakt alltid lege ved ubehag, irritasjon eller andre vedvarende symptomer.
Innånding	Hvis støv innåndes, fjern straks den eksponerte fra området til frisk luft. Hvis det er vanskelig å puste, kontakt lege. Be pasienten å skylle munnen med vann, men ikke å drikke vannet. Kontakt lege.
Hudkontakt	Oppsøk lege ved irritasjon. Vask straks forurenset område med ferskvann. Fjern tilsølte klær og vask før gjenbruk. Medisinsk behandling kan være nødvendig hvis irritasjon eller betennelse utvikles eller vedvarer.
Øyekontakt	Skyll øynene med store mengder rennende vann i minst 15 minutter mens øyelokket løftes. Konsult lege. Fjerning av kontaktlinser etter en øyeskade bør kun utføres av kvalifisert personell.
Svelging	Ved svelging, kontakt lege hvis du føler ubehag.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	I alle tilfeller av tvil, eller hvis symptomene vedvarer, kontakt lege. Irriterer huden. Gir alvorlig øyeskade. Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
-----------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv. Ved behov for medisinsk assistanse, ha beholderen og/eller etiketten tilgjengelig.
-------------------	--

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Ikke brennbart. Bruk tørt pulver, skum eller CO2 for å slukke omgivende brann.
Uegnede slokkingsmidler	Ikke bruk vann!

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke brannfarlig iht lov om brannfarlige varer.
Farlige forbrenningsprodukter	Forbrenningsprodukter kan omfatte og er ikke begrenset til: oksider av karbon, oksyder av svovel. Reagerer med vann, genererer varme. Unngå vann og fukting av produktet.

5.3. Råd til brannmannskaper

Brannslukkingsmetoder	Vanlige tiltak for kjemiske branner.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern med full ansiktsmaske.
Annen informasjon	Under en brann kan giftige gasser dannes ved termisk spaltning (f.eks svoveloksyd (er), karbonoksyder). Kan avgir giftige og etsende gasser. Forhindre, på alle måter som er tilgjengelig, utslipp fra å komme ut i kloakk eller vassdrag.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Isoler fareområdet og nekt tilgang til unødvendig og ubeskyttet personell.
Verneutstyr	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8. Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer.
For innsatspersonell	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8. Se også avsnitt 5 ved brann.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Ikke la dette produktet komme ut i miljøet.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Samle produktet inn i egnede beholdere for å unngå støvdannelse.
------------	--

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	For videre behandling av avfall se avsnitt 13.
-------------------	--

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Bruk med tilstrekkelig ventilasjon og punktavsug. Minimer støvgenerering og opphopning. Følg de vanlige forholdsregler ved håndtering av kjemikalier. Bruk verneutstyr som angitt i avsnitt 8.
------------	--

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene	Ikke spis, drikk eller røyk under arbeidet. Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
------------------------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares på et kjølig og tørt sted.
Forhold som skal unngås	Ikke lagre i et område som er utstyrt med nødsprinklere.

Betingelser for sikker oppbevaring

Egnet emballasje	Oppbevares i en støvtett, tørr, merket beholder.
Krav til lagerrom og beholdere	Hold beholderen lukket når den ikke er i bruk.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Hurtigherdende, hydraulisk bindemiddel for sementbaserte systemer.
------------------------	--

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Kalsiumoksid	CAS-nr.: 1305-78-8	8 t. normverdi: 8 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: T Grenseverdier, bokstav Bokstavbeskrivelse: T: Takverdi er en øyeblikksverdi som angir maksimalkonsentrasjon av et kjemikalie i pustesonen som ikke skal overskrides. Kilde: Arbeids- og sosialdepartementet	Norm år: 2017
Annen informasjon om grenseverdier	Ingen data er tilgjengelig for selve produktet. Ingen grenseverdier er oppgitt i Forskrift om endring i forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)		

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak	Bruk tilstrekkelig ventilasjon og punktavsug for å holde luftbårne konsentrasjonen til et minimum. Øyespylemuligheter og nøddusj må finnes ved arbeidsplassen. Følg de vanlige forholdsregler ved håndtering av kjemikalier. Bruk verneutstyr som oppgitt under.
------------------------	--

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse

Bruk vernebriller/ansiktsskjerm.

Øyevernustyr

Beskrivelse: Vernebriller med sideskjold.
Referanser til relevante standarder: EN 166

Håndvern

Egnede hansker

Bruk godkjente vernehansker. Det angitte hanskematerialet er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.

Egnede materialer

Butylgummi. Neopren.

Gjennomtrengningstid

Verdi: > 8 time(r)

Håndvernsutstyr

Beskrivelse: Bruk hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier i følge standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. BEMERK: Ved utvelgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk, alle relevante arbeidsstedsforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse), potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra hanskeleverandøren.

Hudvern

Egnede verneklær

Kroppsdekkende klær, støvler og forkle avhengig av sannsynlig eksponering eller det som kreves av arbeidsreglement.

Hudbeskyttelse, kommentar

Hvor mer omfattende kontakt kan oppstå, bruk egnede verneklær (for eksempel forkle, lange ermer, støvler).

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved

Ved kort eksponering eller lav forurensning, bruk filtermaske. Ved intensiv eller lengre eksponering, bruk uavhengig pustebeskyttelse.

Anbefalt åndedrettsvern

Masketype: Hel- eller halvmaske med støv og partikkelfilter.

Filterapparater, type: P2 (hvit)

Referanser til relevante standarder: EN 143

Masketype: Friskluft overtrykksmaske

Filterapparater, type: EN 137. EN 270.

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak

Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Vask hendene ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett.

Eksponeringskontroll

Eksponeringskontroll, kommentarer

Personlig verneutstyr skal velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform

Pulver.

Farge	Blek. Gulaktig.
Lukt	Luktfri.
pH	Verdi: 12,5 Kommentarer: Oppløst vann er alkalisk. PH-verdien blir 11-13.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: > 450 °C
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke brennbar.
Tetthet	Verdi: 2,95 g/cm ³
Bulketetthet	Verdi: 1,13 g/cm ³
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Delvis oppløselig. Stivner i løpet av timer hvis fuktet eller våt

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.
-------------	---

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen tilgjengelige data.
-------------	---------------------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Reagerer med vann, genererer varme. Unngå vann og fukting av produktet.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Sterke syrer og vann.
-------------------------	-----------------------

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Reagerer med aluminium og messing i nærvær av fuktproduserende hydrogen.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Reaksjon med sterke syrer genererer giftige gasser (for eksempel svoveloksyd (er)).
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Produktet kan forårsake irritasjon i huden etter langvarig eksponering. Hudtørrhet eller sprekker kan observeres. Reaksjonsmassen kan også forårsake alvorlig skade på øynene hvis den ikke behandles.
Innånding	Innånding av støv kan forårsake irritasjon av luftveiene og muligens luftveissykdom dersom store mengder innåndes.
Hudkontakt	Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake irritasjon som utvikler seg til en forbrenning.
Øyekontakt	Forventes å være alvorlig øyeirriterende.
Svelging	Kan være skadelig ved svelging. Kan forårsake magesmerter, kvalme eller oppkast.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig i henhold til gjeldende regelverk. Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte mindre utslipp kan ha en skadelig eller forstyrrende innvirkning på miljøet.
Akvatisk, kommentarer	Kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens- og nedbrytbarhetsbeskrivelse	Ingen informasjon tilgjengelig.
--	---------------------------------

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Ingen informasjon tilgjengelig.
---------------------------	---------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Produktet er delvis løselig i vann og forventes å ha lavt damptrykk.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT.
vPvB vurderingsresultat	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en vPvB.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ingen ytterligere relevant informasjon finnes for øyeblikket.
---	---

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Destruer i samsvar med regelverk fra lokale myndigheter.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 170904 annet blandet avfall fra bygge- og rivingsarbeid enn det nevnt i 17 09 01, 17 09 02 og 17 09 03

Nasjonal avfallsgruppe	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjeff/Miljødirektoratet. Konf.forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 02.02.09.
Annen informasjon	Emballasjen kan inneholde rester av produktet og må behandles deretter.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Nei
-------------	-----

14.1. FN-nummer

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.5. Miljøfarer

Kommentarer	Se avsnitt 12.
-------------	----------------

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Se avsnitt 10/11.
--------------------------	-------------------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Det foreligger ingen krav eller begrensninger for transport av produktet; hverken på vei (ADR), tog(RID), sjø (IMDG) eller i luften (ICAO).
------------------------------	---

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 22. desember 2014 nr.1885. Prioritetsliste/Unntaksliste/ Godkjenningsliste. Produsent/importør. Forskrift om farlig avfall (2009). Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5). ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. ADR/RID 2017 - Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods. Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008. Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av
--------------------------------	--

europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

Deklarasjonsnr.

170696

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført

Nei

Kjemikaliesikkerhetsvurdering

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.

Ytterligere regulatorisk informasjon

Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).

H315 Irriterer huden.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]

Skin Irrit. 2; H315
Eye Dam. 1; H318
STOT SE 3; H335

Ytterligere informasjon

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, Norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse.

Versjon

1

Utarbeidet av

Bodil Gulbransen